

ІНСТИТУЦІЙНІ АСПЕКТИ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ БУДІВЕЛЬНИХ ММСП

Кочегаров С.С.

*Навчально-науковий інститут «Придніпровська державна академія
будівництва та архітектури», м.Дніпро*

У контексті повоєнного відновлення України актуалізується участь будівельних мікро-, малих і середніх підприємств (ММСП), які здатні реалізовувати інфраструктурні проєкти на локальному рівні. Водночас їх інтеграція у процеси відбудови залишається вибірковою, що створює ризики для стабільності та економічної безпеки галузі.

Метою дослідження є виявлення особливостей впливу інституційного середовища – національного та муніципального рівнів – на здатність будівельних ММСП брати участь у відновленні та підтримувати економічну активність в умовах системних викликів.

Результати аналізу засвідчують обмежену ефективність існуючих механізмів підтримки. Лише 12–17 % підприємств скористалися державними або донорськими програмами, серед основних бар'єрів – складність процедур і низька адміністративна спроможність громад [1].

За результатами дослідження PwC, будівельні компанії частіше за інші повідомляють про труднощі з участю у публічних закупівлях, регуляторну невизначеність і відсутність залучення до планування [2]. Низька активність горизонтальних структур – лише третина ММСП є учасниками бізнес-об'єднань – обмежує можливості колективного представництва [1].

За даними Держстату, у 2022 році кількість активних підприємств у будівництві знизилася майже на третину [3], що вказує на вразливість до зовнішніх шоків і обмеженість адаптаційного потенціалу.

Економічна безпека ММСП у будівельному секторі залежить від інституційних умов: прозорості процедур, стабільності регуляторного поля, спроможності до взаємодії та розвитку горизонтальних мереж. Посилення цих чинників є передумовою повноцінного включення ММСП у реалізацію завдань повоєнного відновлення.

Література :

1. Business Survey: Needs and Priorities of Ukrainian MSMEs in 2023–2024. UNDP. Київ, 2024. 56 с. URL: <https://www.undp.org/sites/g/files/zskgke326/files/2024-04/undp-ua-smb-2024.pdf> (дата звернення: 03.04.2025).
2. UA BMO & BDS Analytical Report. PwC Ukraine. Київ, 2023. 67 с. URL: <https://pwc.com.ua> (дата звернення: 03.04.2025).
3. Державна служба статистики України. Діяльність суб'єктів господарювання у сфері будівництва у 2021–2022 роках. Київ : Держстат, 2023. 54 с. URL: <https://ukrstat.gov.ua> (дата звернення: 03.04.2025).